

בסיעתא דשמיא

קונטרס

בנין ועקב

פזרים

שיחת הבנה

אמרים יקרים מפנינים נפלאים
לעורר הלבבות בימים המאידים
להבהיק עיניים ביהלום וספידים

אשר חנני השו"ת

יעקב עקיבא הכהן דבינובין
בלאאמו"ר הגה"צ רבי גמליאל שליט"א

מהדורה חדשה בתוספת מרובה

אדר תשפ"ה

©

כל הזכויות שמורות

להערות אפשר לפנות לטל-פקס:

02-999-8201

או למייל:

3122131@gmail.com

ניתן להשיג הקונטרס בירושלים:

ספרי עין יעקב מול שטיבלאך מאה שערים

או בטלפון 05331-53661 | 05041-75336

בית שמש:

בבית המחבר רח' חזון איש 26

טלפון 02-991-0636 | 05276-30720

בני ברק:

חנות פרידמן ע"י בית הכנסת איצקוביץ

ניתן להשיג את שאר ספרי המחבר

'בנין יעקב' הלכה:

בשר בחלב • תערובות (ג"כ)

'בנין יעקב' על המועדים:

ראש השנה • יום הכפורים

סוכות - שמחה • חנוכה • שובבי"ם

ט"ו בשבט • פורים - ד' פרשיות

חודש ניסן - חג הפסח - ספירת העומר

שבועות • בין המצרים • אלול

'בנין יעקב' על התורה:

בראשית • שמות • ויקרא • במדבר • דברים

ניתן לשמוע שיעורי המחבר בקול הלשון

מספר ישיר: 0733-718-414

נזכרים ונעשים

סדר עבודת יום הפורים למעשה וההכנה לקראתו
מחולק לג' שעדים: תורה – עבודה – גמילות חסדים^א

והכינו את אשר יביאו

הרבה שמענו וראינו בספרים הקדושים על גודל מעלת קדושת יום הפורים הממשמש ובא לקראתנו לשלום, ענינים נשגבים ורעיונות טמירים, עד שמריבוי הידיעות והמושגים עלול להתעורר בקרבנו איזה בלבול ומבוכה, מחד גיסא אנו יודעים שפורים הוא יום של משתה ושמחה, מאידך גיסא קיבלנו מרבתינו הקדושים שיום זה הוא זמן מסוגל ועת רצון

הערות והוספות

להשמיטם, כיון שבאו כאן בסדר מיוחד, למען ידעו את המעשה אשר יעשו ואת סדר העבודה הנוגע לכל אחד ואחד בימי הפורים, ומני ומנייהו יתקלס עילאה.

א. שיחה זו נמסרה לבחורים ואברכים כהכנה לקראת ימי הפורים, והגם שנכפלו כאן כמה ענינים שכבר נשנו באריכות בין בתרי המאמרים שבתוך הספר, מכל מקום ראינו תועלת לא

לקבלת התפלות, עד שאין אנו יודעים מה קודם למה ומה תפקידנו ביום הזה, האם להשתכר ביין ושיכר כפי ההלכה הפסוקה, או שמא להסתגר בבתי כנסיות ובבתי מדרשות לשפוך שיח ערב לפני הבורא יתברך שמו ולעסוק בתורה הקדושה.

אכן יש לנו לדעת שכל הענינים המבוארים בספרים הקדושים שרירים וקיימים, כי יום הפורים הוא באמת יום שכולל בו הרבה מיני עבודות, שאת כולם צריכים אנו להספיק בזמן מוגבל של יום אחד בלבד, מבוקר עד ערב, ואם לא נתכונן אליו מבעוד מועד עלולים אנו להחמיץ הרבה חלקים חשובים מחובת היום, ובפרט שביום זה מתגברים עלינו חבילי טרדין מבוקר ועד ערב, עד שטרם נספיק למלאות חובתינו בעולמינו כבר חמק עבר לו היום וכאילו שקעה חמה שלא בעונתה.

אין לנו עצה אחרת, אלא להתיישב בימים שלפני כן ולחשב מלכתחילה כל רגע וכל שעה של יום הפורים הבא עלינו לטובה, מה נעשה בליל הפורים ומה נעשה בבוקרו של יום וכן הלאה, רק כך - בעזרת הבורא יתברך שמו - יהיה סיפק בידינו לקיים כראוי את כל מצוות היום שציוונו חכמינו ז"ל, כמו גם שאר כל הענינים שהתבארו בדברי רבותינו ז"ל ובספרים הקדושים.

ובבדי לעשות סדר הגון בכל העבודה של פורים, ובדגש על העבודה למעשה, חילקנו כאן את עבודת יום הפורים לג' חלקים, שמושתיים על שלושת היסודות עליהם העולם עומד, תורה, עבודה, וגמילות חסדים, ומשם יסתעף לכמה ראשים כפי שענינכם תחזינה מישרים, ואל השי"ת עינינו תלויות שנזכה להפיק תועלת מרובה מכל המתבאר כאן, למען כבוד שמו יתברך.

תורה

קבלת התורה באהבה ובשמחה - בבחינת בני

ידוע הגמרא במסכת שבת (פח.), דבשעת מתן תורה כפה הקב"ה על בני ישראל את ההר כגיגית והתרה בהם, אם אתם מקבלים התורה מוטב – ואם לאו שם תהא קבורתכם, והגם שהסכימו בני ישראל לקבל את התורה, מכל מקום היה להם טענה שאינם מחויבים כל כך לקיימה, משום שקבלו אותה רק מתוך אונס וכפיה, אולם בהגיע העת דנס פורים נתבטלה הטענה, כי אז נתעוררו בני ישראל וקבלו עליהם את התורה מתוך אהבה, כדאיתא שם בגמרא, הדור קבלוה בימי אחשורוש דכתיב (אסתר ט, כז) קימו וקבלו היהודים – קיימו מה שקיבלו כבר, ופירש רש"י שקבלו את התורה מאהבת הנס שנעשה להם.

לפי זה נמצא שפורים הוא יום של קבלת התורה, ובאיזה בחינה עוד גדול אפילו ממתן תורה שבחג השבועות, כי אז קבלו באונס וכפיה ועתה באהבה וברצון, וכתב מרן החתם סופר זי"ע (דרשות ז' אדר - שנת תקפ"ח), דזהו הטעם למה אין אומרים הלל בפורים כבשאר ימים טובים, הגם שעל פי הסברא היינו צריכים לאמרו כדי להודות ולהלל על גודל הנס, מכל מקום בפורים לא שייך לאמרו, כי בהלל אומרים הפסוק (תהלים קיג, א) הללו עבדי ה', ובפורים איננו בבחינת עבדים המשמשים את הרב מתוך אונס, כי אם כבנים שעושים רצון אביהם בשמחה וטוב לבב.

בזה יובן גם מה שאמרו במגילה (ח, טז) ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר, ודרשינן בגמרא (מגילה טז:): אורה זו תורה, שמחה זה יום טוב, ששון זו מילה, ויקר אלו תפלין, ולכאורה קשה, דאם אורה זו תורה ויקר אלו

תפילין, היה על הכתוב לומר בפירוש ליהודים היתה תורה ויום טוב ומילה ותפילין, ולמה דיבר הכתוב רק ברמיזה.

אלא פירש הרה"ק בעל שפת אמת (פורים תרמ"ח), שלא גופי התורה והמצוות התחדשו להם עתה, דזה כבר קבלו בשעת מתן תורה בהר סיני, אלא עתה התחדש להם ההבנה שהתורה והמצוות מתוקים מדבש ונופת צופים, וזה לא היו יודעים עד עתה, כי בתחילה קבלו את התורה מתוך אונס, אבל עתה שזכו לקבלה באהבה התחילו להרגיש מתיקות ועריכות טוב התורה, ועל כך משבח הכתוב ואומר ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר, שעתה זכו לאורה שבתורה ולשמחה שבמצוות.

נשמחה בה' ונגיל בתורתו

עוד מבואר בחתם סופר (דרשות לז' אדר - שנת תקצ"ט), שכל ענין המשתה ושמחה שנצטוונו בפורים יותר משאר ימים טובים הוא משום שמחת התורה, כי ביום ז' אדר נתכוון משה רבינו לכתוב ספר תורה לבני שבט לוי, וכשראו זאת שאר השבטים בקשו ספר תורה גם להם, והיה משה רבינו שמח על כל כמוצא שלל רב, כי אין לך שמחה כאותו היום שבו הכירו בני ישראל בתורה הקדושה ובקשו לקבל בה חלק, באותו מעמד אמר להם משה רבינו (דברים כז, ט) היום הזה נהיית לעם לה' אלקיך, והיה יום זה חשוב יותר מיום מתן תורה (וראה שם בחתם סופר שהאריך לבאר עוד את גודל מעלת היום).

ובאמת היו צריכים לקבוע את היום הזה של ז' אדר כיום מועד לדורות עולם, אלא שנטרפה השעה ובו ביום נסתלק משה רבינו, ושוב לא יכלו לקבוע בו משתה ושמחה, לפיכך סיבב הקב"ה שיהיה הנס של פורים ביום י"ד אדר, שהוא לאחר כלות שבעת ימי אבל משה, כדי שיקבעו בו

משתה ושמחה לדורות עולם, ויהיה בו משום השלמה לשמחת התורה שנטרפה בז' אדר, ומסיים החתם סופר, שלפיקך יש לנו לשמוח בפורים בשמחת התורה ולא הוללות וסכלות ותערובת ח"ו, כי אם נשמחה בה' ונגיל בתורתו.

הכנה לפורים על ידי עסק התורה

נמצאת אומר שהמהות של פורים היינו תורה, ואם פורים הוא תורה אזי גם ההכנה לזה צריכה להיות על ידי עסק התורה, לכן שבעה ימים קודם הפורים - דהיינו מיום ז' אדר - יוסיף עוד שעות של לימוד מלבד הזמנים הקבועים, כמו ששמעתי מכ"ק אדמו"ר מפורישוב זצ"ל, דכשם ששבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו (יומא ב.), כמו כן שבעת ימים קודם פורים צריך כל אחד לפרוש מהבלי העולם הזה ולשקע עצמו בענייני שמים.

ואם לא היה סיפק בידו להתחיל ביום ז' אדר, לכל הפחות לא יתאחר משלושת ימים קודם החג, כמובא בספר שם משמואל (פרשת תצוה וזכור תר"פ) בשם הרה"ק רבי יצחק מוורקא זי"ע, דמה שהוסיפו חז"ל (מגילה ב.) שלושה ימים קודם הפורים לקריאת המגילה, ואמרו מגילה נקראת באחד עשר, בשנים עשר, בשלושה עשר, יש לומר שאלו השלושת ימים הם כדוגמת שלושת ימי הגבלה שלפני מתן תורה, שהרי הדור קבלוה בימי אחשוורוש.

גם תענית אסתר אינה זמן שנועד לבטלה ח"ו, אלא צריך להתגבר אז בתורה הקדושה כהכנה דרבה לקראת היום הקדוש הממשמש ובא, וכן סיפר לי הגה"ח ר' יעקב רבינוביץ שליט"א, שלמד בישיבת מאה שערים, וזוכר משם את זקיני הגאון הנודע רבי זונדל קרויזר זצ"ל, שתיכף לאחר תפלת שחרית

של תענית אסתר התיישב אצל הגמרא, ולא קם ממשנתו עד שהגיע זמן תפלת מנחה².

עדיף יום פורים כיום שנתנה בו תורה

ומי מדבר מעצם יום הפורים, שעל אף ריבוי טרדת המצוות שיש בו, מידי חיוב עסק התורה לא יצאנו, בפרט לאחר שביום זה זכינו לקבל את התורה באהבה, ואף נהפכה מחשבתו הרעה שחשב המן על היהודים, כדכתב ברש"י שגזר עליהן המן שלא יעסקו בתורה (רש"י מגילה טז:), וכאשר זכינו להינצל מידיו של אותו רשע, על אחת כמה וכמה שחייבים אנו להשתדל במה שהוא רצה למנוע מאתנו, וכאשר כתבו הפוסקים (הגה בשלחן ערוך הלכות מגילה ופורים סימן תרצה) טוב לעסוק מעט בתורה קודם שיתחיל הסעודה.

האריך בזה בעל יסוד ושורש העבודה (שער המפקד פרק ו) שכתב, דמזה נראה חיוב גדול ביום הזה על כל יודע ספר שילמוד תורתינו הקדושה, ולשמח בלימודה, ולתת הודאה עצומה בפיו ובמחשבתו ליוצרינו ובוראינו

הערות והוספות

פנויים דאית להון מטריחים אחרים לצורכן אין להקפיד שמגידין ההלכה בתענית אסתר, עכ"ל.

וכתב על כך במגן אברהם (סימן תרפו ט"ק א): מהר"ל לא היה מגיד ההלכה בתענית אסתר מפני שטרודים לקנות צרכי פורים... ובהגהות מנהגים הוכיח מהגמרא שאפילו בפורים היו רגילים ללמוד לפני רבם.

ב. וראה בספר מנהגי מהר"ל (הלכות פורים - ג) שכתב שם: אמור מהר"ל סג"ל אין להגיד ההלכה אל הבחורים בתענית אסתר, וסמך לדבר (אסתר ב, כ) אין אסתר מגדת... ואמר דהוא סבר טעמא דאין מגידים מתוך שטרודים לעשות בצורכי פורים, כדרך שאין הולכים בישיבה בערב שבת משום טורח לכבוד שבת. והיכא דישנן בחורים

יתברך שמו, אשר הניא עצת גוים ויפר מחשבות ערומים - המן הצר הצורר שגזר עלינו עם קדוש מלעסוק בתורתנו הקדושה והתמימה. ומוסיף שם וכותב, אך עצתי אמונה ונבונה לאדם, שלא יזוז מבית המדרש אחר תפילת שחרית עד שילמוד, כי בביתו יוכל לבוא ליד ביטול מפאת גודל טרדת היום.

שלא יהיה העולם שמם מתורה

וצריך בזה זהירות יתירה, שהרי ידועים דברי מרן החתם סופר זי"ע (דרשות - פורים - שנת תקצ"ו), דכל הטעם למה חילק מרדכי את הפורים לשני ימים נפרדים - פרזים ומוקפים - ולא קבעוהו ליום אחד כשאר ימים טובים, משום שהיה חושש שמא יהיו הכל טרודים במשתה ושמחה, ויהיה כל העולם בטל מן התורה, לפיכך חילק את הפורים לשני ימים, שבזמן שבני הפרזים שמחים ומשתכרים עוסקים המוקפים בתורה, ולמחרת להיפך, כך לא יהיה העולם שמם מתורה אפילו רגע אחד.

בידוע מה שהעיד הרה"ק מקאצק זי"ע על חתנו הרה"ק בעל אבני נזר זי"ע, כיצד זכה אביו לבן גדול וקדוש כמותו, שביום הפורים של אחת השנים היו כל באי העולם טרודים במשתה ושמחה, מלבד הרב דביאלא הגאון ר' זאב נחום זצ"ל (בעל מחבר ספר אגודת אזוב) שישב באותה שעה ועסק בתורה הקדושה, הדבר עורר רעש גדול בשמים, שבזכותו ניצל העולם שלא יעמוד אפילו רגע אחד בלי תורה, ויצא הפסק שבזכות זה יזכה לבן גדול וקדוש שיאיר את העולם בתורתו וקדושתו, ואכן לאחר זמן נולד לו בנו האבני נזר זי"ע, מכאן אנו למדים על גודל הזהירות לעסוק בתורה בימי הפורים, שח"ו לא יהיה העולם שמם מן התורה אפילו לא לרגע אחד.

בל זה מלבד הסגולה הגדולה שיש בלימוד התורה בהאי יומא, ובפרט בתורה הנלמדת בין מגילה דלילה למגילה דיום, כמו שכתב מרנא

ורבנא החתם סופר זי"ע (דרושים ואגדות - דרוש לער"ח אדר תקנ"ח): קבלתי מהרב ר' מנדלי לילג זצ"ל, שהיה רב בית המדרש דק"ק פרנקפורט דמיין, שקיבל מהגאון רבו השב יעקב שכל העוסק בתורה בין מגילה דלילה למגילה דיום מובטח שהוא בן עולם הבא, ע"כ.

ובאן המקום לעורר על מה שאמרו חכמינו ז"ל במסכת פסחים (ו.), שואלין ודורשיין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים יום, שזהו ההלכה הראשונה שכתב המחבר בהלכות פסח (שולחן ערוך סימן תכט סעיף א), על כן ראוי לתת את הדעת להתחיל ביום הפורים ללמוד כמה הלכות מהלכות הפסח, כפי שכתב המשנה ברורה (ס"ק ב) שמתחילין מיום הפורים עצמו, (וראה במאמר 'הדרור קבלוה באהבה', שם הארכנו עוד בענין מעלת עסק התורה הקדושה ביום הפורים).

כתבוני לדורות - המגילה הוא חלק מתורה שבכתב

בבלל עמוד התורה נמנה גם עבודת קריאת המגילה, שהמגילה הוא כחלק מתורה שבכתב, כדאיתא בזוהר הק' (ח"ב פרשת כי תשא קצא): דבהאיא שעתא דנחית משה וקביל אורייתא וכו', ואיהו קביל אורייתא בעלמא ואפילו מגילת אסתר, דהיינו שמגילת אסתר כבר ניתנה למשה רבינו יחד עם שאר חלקי התורה שבכתב, וכן נפסק בגמרא (מגילה טז): שהמגילה צריכה שרטוט כתורה שבכתב.

ומלבר זה שעצם קריאת המגילה הוא חלק בלתי נפרד מן התורה, יש בו גם סגולה לקבלת עול תורה, כמו שאמרו בגמרא (מגילה ג.) מבטלין תלמוד תורה ובאין לשמוע מקרא מגילה, ופירש בספר הק' קדושת לוי (קדושות לפורים קדושה ראשונה) הטעם לזה, היות שקריאת המגילה גורמת שעל ידי קריאתה מקבלין עול תורה, כמו שהיה בזמן הנס שהדור קבלוה בימי אחשורוש דכתיב (אסתר ט, כז) קימו וקבלו היהודים - קיימו מה שקיבלו כבר.

ובכתב בספר הק' מאור ושמשי (רמזי פורים), דמה שבקשה אסתר כתבוני לדורות, היינו שתהיה המגילה במדרגת תורה שבכתב, כי בתורה שבכתב נרמז כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, אשר אין קץ וסוף למה שנתחדש ועתיד להתחדש, וליכא מידי דלא רמיזא באורייתא, ובכל שעה אדם מוצא בה שכליות חדשים, מה שאין כן בתורה שבעל פה אין נרמז בה. לכן ביקשה אסתר כתבוני לדורות, שיעשו מזה תורה שבכתב אשר בכל עת ימצאו בה שכליות חדשים, ורזין דאורייתא, כמו בשאר תורה שבכתב.

גודל הזמן של קריאת המגילה

על כן מה נורא הזמן בו אנו נגשים לקריאת המגילה, כפי שכתב בספר קב הישר (פרק טז) על פי דברי רבו בעל יסוד יוסף (פרק פב), וצריך אתה לדעת כי יש עולם חדש למעלה שהוא קדוש ונורא מאוד ואין אותו העולם מתגלה לחוץ מחמת רוב קדושתו כי אם פעם אחד בשנה, ומתחיל להתגלות בהתחלת קריאת מגילה, ומזה העולם היה שורש נשמתו של מרדכי הצדיק וצריכין אנו לעורר רחמים שיתגלה העולם הנ"ל לחוץ וישפיע ויאיר על רישיה דעמיה המתאספים לשמוע מקרא מגילה בלב טהור בלב של כוונה.

וזהו כוונות הברכות ברוך אתה ה' אשר קדשנו במצותיו וצונו על מקרא מגילה, פירוש, שציוונו השם יתברך ברוך הוא לעורר כוונה להוציא אותה הארה גדולה לחוץ, וזהו על מקרא מגילה (-ע"י הברכה 'מקרא מגילה' קורא ומזמין את גילוי ההארה לחוץ), ועל זה יענה הקהל אמן בכוונה גדולה.

ומאוד מאוד צריכין לעורר בקריאת המגילה בשעה שמברך בצבור על מקרא מגילה, כשאומר על מקרא שילבש חרדה ואימה על המברך וגם על הצבור בשמעם הברכה, כשאומר השליח צבור על מקרא מגילה יפול עליהם חרדה ואימה והכנעה גדולה, כי הוא עולם איום גדול ונורא, ומאוד

העולם ההוא יבא שפע וניצוץ קדושה וטהרה להאיר על ישראל, ויכוון כל אחד מישראל שהוא כלי מוכן לקבל הקדושה והטהרה מזה העולם, ובאותו אור של רחמים יזכה לחיים וחסד ושלא יבואו ישראל לשום מכשול, וימהר הקב"ה רחמים עלינו להוציאנו מאפילה לאורה.

עבודה

לעזוב דרכי ההשתדלות ולהשליך יהבנו על ה'

מכאן אנו באים אל העמוד השני שעליה העולם עומד, עמוד העבודה, איזו היא עבודה שהיא בלב – הוי אומר זו תפילה (תענית ב.), ואם בכל ימות השנה עומדת העולם על התפילה, בפורים על אחת כמה וכמה, דהא כל הנס של פורים הגיע רק על ידי תפלות ותחנונים ששפך מרדכי ממעמקי הלב לפני הקדוש ברוך הוא.

ענין זה ניכר מאד בכל סדר תהלוכותיו של מרדכי הצדיק, שתיכף כאשר נודע לו על הגזירה הנוראה להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, לא רץ אל אסתר המלכה כדי לגלות לה את דבר הגזירה ולראות מה היא יכולה לעשות לביטול הגזירה, אלא הדבר הראשון שעשה היה ויקרע מרדכי את בגדיו וילבש שק ואפר ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדולה ומרה, והוא פלא למה לא הלך קודם לעשות השתדלות אצל אסתר כפי שהדעת נותנת, אלא מרדכי השליך ממנו כל דרכי ההשתדלות בדרך הטבע, כי ידע שעיקר ההשתדלות זהו רק על ידי תפילה ותחנונים להשי"ת.^ג

הערות והוספות

ג. והגם שלאחר מכן נראה שעשה מרדכי השתדלות, כמובא בהמשך המגילה ולבקש מלפניו על עמה, מכל מקום מרדכי שציוה לאסתר לבוא אל המלך להתחנן לו

והנה לאו כל אחד עומד במדרגה של מרדכי הצדיק שעזב את דרכי ההשתדלות והלך להתפלל, כי באמת אין שום איסור להוסיף השתדלות לצד התפילה, אבל זאת צריך לדעת, שלכל הפחות בשעת התפילה, שמדבר אל אבינו שבשמים ושופך שיח לפניו על דבר מצוקתו, יפנה את ליבו לשמים ולא ישוטט במחשבתו על עצות ודרכים של השתדלות בשר ודם, אולי יעשה כך וכך או שמא ידבר עם פלוני ואלמוני, איזה פנים יש לזה, אם אתה סומך על הקב"ה ומתפלל אליו, כיצד הנך מחשב מהלכים תוך כדי דיבורך עמו, הלא אתה מדבר כעת עם הקב"ה שהוא כל יכול.

למה הדבר דומה, למי שדחיקא ליה שעתא טובא ופונה אל חברו בבקשת עזרה דחופה, הוא מוכרח כעת להלוואה של סכום גדול ואין לו אל מי לפנות מלבדו, החבר שהרגיש בגודל המצוקה וחוסר האונים נוטה להיענות לבקשתו, על אף הקושי שבדבר, אולם תוך כדי כך מתקשר הטלפון של אותו עלוב נפש, ושומע החבר הראשון איך ששופך את לבו עם אותו

הערות והוספות

בזה, אמר החייט מעתה מה לי לטרוח את עצמי ולחזור בדרכים ובשווקים, אני יושב בביתי ופרנסתי מוכרחת לבוא לביתי, ולא זו מפתח ביתו, וביומא דשוקא באו אלו הערילים ליקח אצלו ולא מצאו אותו בשוק, ובאת אשתו ודברה עמו בנחת ובקטטה שילך לשוק, ולא רצה מטעם הנ"ל, ואלו הערילים היה צער להם ליקח מאחרים ובאו סמוך לביתו שיצא לקראתם, ולא רצה מטעם הנ"ל, עד שבאו לביתו ועשו המשא ומתן אצלו כמו בשוק, ואמר ראיתם שאני אמרתי שמוכרח לבוא אצלי פרנסתי, וכך היה.

לא חשב מעצמו לעשות כן, אלא לאחר שהגיע אליו התך בשליחות של אסתר ציווה לה מה לעשות, אבל הוא מצד עצמו לא עשה שום השתדלות, ומשל נפלא כתב על ענין זה בספר הק' **תולדות יעקב יוסף** (פרשת בא) וזה לשונו:

מבואר גם כן על פי משל, מן אחד חייט שהיה עסקו עם ערילים הידועים וניכרים לו, ומשם היה פרנסתו, שהלך בשוק ופגע בהן, ולקחו אצלו יותר מאצל אחרים, פעם אחת למד בספרי מוסר בלע"ז או בלשון הקודש במעלת הבטחון שאין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו וכיוצא

בקשה גם לחבר אחר, מה הוא חושב כעת, אני חשבתי שמלבדי אין לו למי לפנות, כעת אני רואה שיש לו הרבה ידידים שיכולים לעזור לו, אם כן למה שאני אכנס לסבך הזה.

על כן טוב יהיה אם לפחות בשעה שאנו מתפללים ומבקשים הצטרפויותינו מאת השי"ת, לשקע עצמנו בתוך התפלה במחשבה דיבור ומעשה, לא להתעסק עם דברים צדדיים, כמו כן לא לחשוב מחשבות של השתדלות בידי אדם תוך כדי התפלה, אלא ישליך יהבו על השי"ת שיעשה עבורנו את הטוב ביותר שיכול להיות.

אחשוורוש חשב למנוע את ישראל מן התפלה

אולם לא רק מרדכי ידע את גודל כח התפלה, אלא גם הצד השני המתנגד אל הקדושה ידע מכח זה ולכן ניסה למנוע מן התפלה, וכפי שביארנו בארוכה (במאמר זיישב מרדכי) שכל מעשה ההרכבה שהרכיב המן את מרדכי ברחובה של עיר ברוב כבוד ויקר, היה מחמת שרצה אחשוורוש להפסיק את התפלות והבקשות של מרדכי, שידע אחשוורוש דכל זמן שבני ישראל מתפללים אל השי"ת לא יוכל להוציא את גזירתו אל הפועל, לכן עשה תחבולה וחלק כבוד מלכים למרדכי הצדיק, כדי שיטעו בני ישראל לחשוב שכבר התבטלה הגזירה, ואז יוכל לקיים את הגזירה כפי שזמם בתחילה.

לא בכדי עשה כן אחשוורוש, כי אכן זה היה עיקר הקושי של בני ישראל באותם הימים, שהיו במהרה נרפים מן התפלה, אפילו אסתר המלכה כבר חששה על דבר זה, כדאמרינן בגמרא (מגילה טו:), שלכן זימנה אסתר את המן למשתה שעשתה עם אחשוורוש, כדי להחריד את לבם ולעורר אותם אל התפילה, שלא יאמרו ישראל אחות יש לנו בבית המלך ויסיחו דעתן מן הרחמים.

אבל מרדכי הצדיק ברוחב דעתו הקדושה תפס מיד את עומק המזימה של אותו אחשורוש, והבין שלא את טובתו הוא דורש, אלא להיפך, את רעתו, שיפסוק פומיה מן התפילה, לכן תיכף ומיד לאחר שסיים המן להרכיב אותו על הסוס מה כתיב (ו, יב), וישב מרדכי אל שער המלך, וכדאמרי בגמרא (מגילה טז). **ששב לשקו ולתעניתו**, עד שלבסוף זכה לראות בישועתן של ישראל ונקרע רוע הגזירה, כי כאשר בני ישראל מתפללים אליו מובטחים המה שישמע להם בעת שועם אליו, כדכתב מרן החתם סופר זי"ע (דרשות - פורים - דרוש כב), שהקב"ה ברא בטבע שתהא תפילה מועילה.

הרכבת מרדכי שיראו מציאות של מרדכי למעלה והמן למטה

עוד נקודה אנו רואים במעשה ההרכבה, דהנה מרדכי הצדיק קרא צום ויזעק זעקה גדולה אל השי"ת לביטול רוע הגזירה, וכל בני ישראל נענו לקריאת קדשו ויזעקו אל ה' בצר להם, אולם בכל זאת עדיין היה איזה חסרון בתפלתם, שכן כל מה שבקשו מהשי"ת היה רק להסיר מהם את מר המוות ותו לא מידי, יותר מזה לא חשבו לבקש, אם מצד שהמן היה ברום המעלה ולא חשבו שיש מציאות להעבירו ממשרתו, ואם מצד שכל כך היו שקועים בצרתם ולא חשבו על דבר אחר מלבד ביטול הגזירה.

אולם לא ישר תפלה כזאת אצל הקב"ה, וכי 'פלא מה' דבר, היד ה' תקצר, הלא הקב"ה מלא כל הארץ כבודו וכידו נפש כל חי, ואין מעצור לה' להושיע ברב או במעט, ולמה הגבילו בני ישראל את בקשתם רק על ביטול הגזירה ולא בקשו שיתהפך הגזירה מן הקצה אל הקצה, ידבר עמים תחתינו ולאומים תחת רגלינו.

לפיכך נידד הקב"ה שינה מעיני אחשורוש, כדי שיפתח את ספר הזכרונות ויזכר במרדכי היהודי שהציל את נפשו ממות,

ובהשגחה עליונה נקרה המן ממש באותו השעה לבית המלך ששלח אותו תיכף ומיד להרכיב את מרדכי ברחוב העיר ברוב כבוד ויקר, כך נגלה לעיני בני ישראל מצב חדש שלא ידעו ולא הכירו, מרדכי למעלה והמן למטה, דבר כזה לא עלה כלל על דעתם, פתאום נפקחו עיניהם לבקש לא רק על ביטול הגזירה, אלא שיתהפך הגזירה מן הקצה אל הקצה, שיהיה צדיק מצרה נחלץ ויבוא רשע תחתיו, ואכן לאחר שהתעוררו לבקש על כך זכו שנתהפך הגלגל, ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים. המה בשונאיהם.

הישועה מוכנה רק צריך לבקש

הדבר יובן ביותר על פי מעשה ביהודי שנקלע לצרה גדולה, בצר לו פנה אל הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זי"ע לבקש ברכתו להיוושע בדבר ישועה ורחמים, ענה לו הצדיק שהוא מוכן לברכו אבל קודם כל עליו להביא פדיון של חמש מאות רובל כסף, נבהל היהודי והשתומם, מאין יקח סכום גדול כל כך, מעולם לא היה בעל ממון יתר על המידה, אולם הצדיק הודיע לו בבירור שבלעדי הפדיון אינו יכול לברכו, במפחי נפש עשה את דרכו חזרה ונפשו עגומה עליו ביותר.

בהגיעו לביתו סיפר לאשתו דברים כהווייתן, שנאלץ לוותר על הברכה כי אין לו מנין להשיג את הסכום העצום שהצדיק מבקש עבור הפדיון, אולם היא - שהיתה חדורה באמונת חכמים - לא הניחה לו, ידעה שאם הצדיק מבקש דבר מה בוודאי יש סיבה הגונה לכך, כדאי לנו להתאמץ עד למעלה ראש כדי למלאות בקשתו, הלכו וחישבו את סך כל ממונם ורכושם, וגילו שהוא שווה ערך לאותו הסכום שהצדיק דורש לפדיון, מכרו את כל אשר להם ותוך מספר ימים היה בידם כל הסכום המבוקש.

בך החזיר פעמיו לעבר מעון הקודש, ובידיים רוטטות הניח לפני הצדיק את כל דמי הפדיון נפש כפי שהשית עליו, מצפה בהתרגשות לברכה המובטחת, הצדיק אכן בירכו במאור פנים ובנפש חפצה ונפרד ממנו לשלום, היהודי שב לביתו ועד מהרה דרך כוכבו באופן פלאי ביותר, כל אשר עושה ה' מצליח בידו, עד שתוך זמן קצר התעשר בעושר רב ולא היה ניכר עליו כי רק לפני זמן מועט היה איש פשוט.

לאחר זמן נסע שוב אל היכל קדשו של הרה"ק מקאריץ, לבשר לו על הישועה ולהודות לו על הברכה היקרה שהעניק לו, תוך כדי דיבור הרהיב עוז וביקש להבין פשר דבר, למה אכן לא התרצה להעניק את ברכתו בטרם הביא את כל רכושו אשר לו, לא שהוא מפקפק בכח הצדיקים ח"ו, אבל תורה היא וללמוד אני צריך.

השיב לו הצדיק במילים נכוחות, כאשר באת אלי בפעם הראשונה, ראיתי שכבר זמן רב נגזר עליך עשירות מופלגת מלעילא, אבל מאחר שהיה לך כדי פרנסת אנשי ביתך לכלכל לחם לפי הטף, לא התפללת די הצורך על פרנסה ועשירות ולא היה הברכה יכולה לחול על ראשך, לכן לא נותר לי עצה אחרת מלבד ליטול ממך את כל אשר לך, כדי שתישאר בעירום ובחוסר כל, כך תהיה מוכרח לזעוק אל ה' ולהתפלל אליו בכל לב שישפיע עליך שפע ברכה והצלחה, ובכח זה זכית להמשיך עליך את ברכת העשירות.

הרחב פיך ואמלאהו

במו כן היה אצל מרדכי הצדיק, שבתחילה כאשר יצא הגזירה והלך לזעוק זעקה גדולה ומרה, היה מבקש רק דבר אחד, שתתבטל הגזירה ויוסר מר המוות מעל בני ישראל, אפילו לא עלה בדעתו לבקש שתתהפך הגזירה

מן הקצה אל הקצה, שהמן ייתלה על העץ והוא יירש את ביתו, עד כדי כך לא הרחיק לכת.

לפיכך נידד הקב"ה שנתו של אחשוורוש וסיבב שיבוא המן להרכיב את מרדכי על הסוס, שעל ידי זה נתעורר מרדכי להרהר בנפשו מה ה' רוצה מאתי, למה עשה שאהיה אני למעלה והוא למטה, ודאי חפץ שאתפלל אליו באופן חדש של תפילה, לא רק על ביטול הגזירה ודי, אלא מעתה אתפלל שיתהפך הגזירה מן הקצה אל הקצה, אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם, ולכן תיכף ומיד וישב מרדכי לשקן ותעניתו (אסתר ו, יב), שהלך להתפלל אופן חדש של תפילה, שתתהפך הגזירה על פיה וינגפו שונאינו לפנינו.

למה הדבר דומה, לאדם שבחשבונו הפרטי בבנק מונח סכום כסף עצום וכלל אינו יודע מזה, אם לא יודיעו לו על האוצר המונח בבית גנזיו לא יוכל לעולם ליהנות מממונו, כי הבנק אינו נותן את הכסף מעצמו עד שבאים לבקש ממנו, כך מרדכי היהודי היתה הישועה הגדולה מוכנה לו בבית גנזיו של הקב"ה, אלא שלא זכה לזה כי לא ביקש על כך, רק לאחר שהאיר הקב"ה את עיניו במעשה ההרכבה, נפקחו עיניו לבקש ישועה באופן של ונהפוך הוא, ואכן זכה להמשיך עליו את הישועה הגדולה למעלה מן המשוער.

מכאן צריכים אנו ללמוד על ענין התפילה שיהיה באופן של הרחב פיך ואמלאהו, לא להסתפק עם בקשה מועטת, כי אין מעצור לה' להושיע ברב או במעט, ולא כדרכם של אנשים שטועים לצמצם את בקשת תפלתם כפי מדת היכולת של בשר ודם, שבאמת אינו נכון כלל וכלל, כי הרבה דרכים למקום להושיע גם ממקומות אשר לא יעלו על הדעת כלל וכלל, אלא תמיד צריכים אנו להתפלל באופן של ונהפוכו, דהיינו לא רק

לביטול הגזירה, אלא להפך אותו עד שמהצרה עצמה תצמח ישועה גדולה לחיותנו כהיום הזה.

דבר זה נכון בכל הימים ובכל הזמנים, על אחת כמה וכמה בפורים, כי ביום זה פתוחים כל השערים והקב"ה בעצמו מקיים את ההלכה של כל הפושט יד נותנים לו, וכל מה דבעי שאיל ויהיב ליה, על כן מוטל עלינו חוב קדוש לנצל יום גדול וקדוש זה בתפלה ותחנונים, כל אחד על מה שהוא צריך לו, צרכי הכלל וצרכי הפרט.

תענית אסתר - אליך זעקו ונמלטו בך בטחו ולא בוש

וידוע לכל שכבר בתענית אסתר נפתחים השערים לקבלת התפילות, שהרי התענית נקבעה לזכר התענית והתפלות ששפכו מרדכי ואסתר לפני המקום ברוך הוא, ובזכות זה ניצולו בני ישראל מן הגזירות הנוראות, ונשאר כח זה של מרדכי ואסתר תלוי ועומד עד לימינו אנו, בפרט ביום של תענית אסתר.

כמו שכתב בספר קב הישר (פרק צו - תענית אסתר) דיבורים נפלאים בגודל מעלת היום, שבוודאי על ידי אמירת הסליחות והתפילות אנו מעוררים את מרדכי הצדיק ואסתר המלכה, ובוודאי הם מתחברים עמנו ביום התענית אסתר אשר אנו מזכירים זכותן באמירה, בימי מרדכי והדסה הושעת בניך... כי יום זה הוא מסוגל מאוד שיקובל תפלתינו בזכות מרדכי ואסתר.

ואחר כך ישפוך שיחו לפני ה' ויבקש בקשתו ויזכיר זכות מרדכי ואסתר אשר בזכותם יעתר לו הקב"ה ויפתח לו שערי רחמים ותקובל תפלתו ברצון... על כן אוהבי ה' עדת עם קודש הנועדים לדבר ה' לשמוע קול מגילה ביום המועד הזה שהוא פורים אשר לעתיד כל הימים טובים יהיו בטלים ימי פורים לא נבטלים, צריכין אנו להזכיר זכותן של מרדכי ואסתר כי יום

תענית אסתר ויום פורים הם ימים של רצון ואהבה, לכן טוב להתפלל ביום תענית אסתר ושומע תפלה יקבל ברחמים וברצון את תפלתנו אמן.

מה שאלתך וינתן לך

ומי מדבר מגודל העת רצון של יום הפורים עצמו, שכבר גילו לנו רבותינו הקדושים מאורי הדורות את תוקף קדושת היום כי הוא נורא ואיום, כמבואר בספרים הקדושים שבאיזה בחינה יש בו כח אפילו יותר מיום הכפורים, שהרי ידוע האיסור החמור להיכנס אל בית קדשי הקדשים, ואפילו הכהן הגדול כתיב בו (ויקרא טז, ב) ואל יבוא בכל עת אל הקודש, מלבד בעצם יום הכיפורים שבצירוף קדושת היום עם ההכנה והתענית של כל בית ישראל זוכה להיכנס אל הקודש, ואילו בפורים מתגלה אור בהיר בשחקים עד שכל אחד ואחד מישראל יכול להיכנס אל מקומות שאינו רשאי תמיד, כמו שאמרה אסתר (ד, טז) ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת.

ולכן צריך כל אחד להשקיע הרבה כוחות בעבודת התפילה של האי יומא, בפרט לאחר שיש דעות בספרי המקובלים שבתפילת הפורים מכוונים גם כוונות של יום טוב, אף על פי שנוסח התפילה הוא של יום חול (שבתפלה יום טוב מכוונים בפרצוף הזמנים, דלא כתפילת החול שמכוונים בפרצוף הימים, ואכמה"ל), וכבר נתבאר בכתבי האריז"ל (שער הכוונות - דרושי ראש חודש) שהתפילה בימות החול דומה למעיין הנוטף טיפין טיפין, ואילו תפלת יום טוב הוא כארובות השמים נפתחו לרוב, ואם בכל תפילה צריך להשתדל ביותר ולכוון כראוי, אזי בתפילת יום טוב על אחת כמה וכמה.

ומתאמרי בשם צדיקים (סגולות ישראל מערכת פ' אות ד), דסגולה להשכים בבוקר יום הפורים ולהרבות בתפילה ובבקשה לפני השי"ת על כל הענינים, הן על בני חיי ומזוני, והן על שאר דברים ועל כל קרוביו, כי

באותו יום עת רצון מאד וכל העולמות המה בשמחה וברצון, ועל זה אמרו ז"ל (ירושלמי מגילה פ"א ה"ד) כל הפושט יד נותנין לו.

יעתיר אל השי"ת עוד בטרם ישתה כמצות היום

מי חכם וישמר אלה להתבונן בגודל הכח שנמסר בידינו בהאי יומא, שלא יהא דבר זה קל בעינינו, כי מאחר שפורים הוא שעת הכושר עד מאד וכל הפושט יד נותנים לו, לפיכך היו צריכים לעומת זה להעמיד כל מיני טרדות ושאר מיני היסח הדעת, שלא יבוא כל אחד ליטול, אלא רק מי שראוי לכך באמת, כי אם כל אחד יהיה בדעה צלולה לבקש ככל העולה על רוחו, עלול לצאת מכך מכשול ח"ו מאנשים שאינם מהוגנים שישתמשו בכח זה לרעה.

כפי הסיפור שהיה שגור בפי הרה"ק מפיליץ זי"ע (שפתי צדיק - פורים אות נג) בשם זקנו בעל חידושי הרי"ם זי"ע, על יהודי פשוט מאד ובעל עבירה שבמשך ימים רבים קיבץ סכום גדול עבור איזה דבר עבירה, כאשר נצבר בידו הסכום הנדרש צר את כספו בידו ויצא לדרכו, ויהי באמצע דרך הילוכו הגיע לאזנו קול בכי תמרורים מרחוק, כאשר התקרב לעבר מקור הבכי נגלה לעיניו מחזה קשה מנשוא, אנשים נשים וטף מזרע ישראל מושלכים בבית האסורים בבזיון נורא וקול ייללתם עולה עד לב השמים.

הוא ניסה לברר אצלם על מה ולמה הגיעו למצב הקשה הזה, התברר לו שיהודים אלו שכרו דירות אצל פריץ רע מעללים ואכזר, ולאחר מספר חודשים שלא היה להם די מחסורם ולא יכלו לפרוע לו את שכר דירתם, נטל הפריץ את עלובי הנפש האלה והשליכם אל בור הכלא ביון מצולה.

אותו בעל עבירה לא יכול היה להישאר בשוויון נפש למול המראה הכואב, הרגש הישראלי התלקח בקרבו כאש בנעורת, ותיכף פנה לטירתו

המפוארת של הפריץ לשמוע ממנו מהו סכום החוב שהם חייבים לו, כאשר נקב הפריץ בסכום נוכח לראות שזהו ממש כאותו הסכום הצרור בידו, חושבנא דדין כחושבנא דדין, ברגע כמימרא הושיט את צרור הכסף שבידו לפריץ וסילק את כל החוב עד לפרוטה אחרונה, תיכף לאחר מכן נפתחו השערים ויצאו האומללים האלה מבור שבייטם, ואילו אותו יהודי שב לביתו כלעומת שבא.

בשמי השמים העליונים נתעורר רעש גדול ממעשהו של אותו אדם פשוט, ובשכר זאת נגזר עליו שכל מה שיוציא מפיו יתקיים, בבחינת ותגזר אומר ויקם לך, אולם מאחר שהיה איש פשוט מאד, נתעורר החשש שמא ישתמש בכח זה להחיות מתים או שאר ענינים שעדיין לא הגיע הזמן המוכשר לכך, לפיכך הוסיפו לגזור עליו שיתמכר לשתיית יין ולשכרות, כך לא תהיה דעתו צלולה עליו ולא יוכל להשתמש בכח זה לרעה.

אכן פעם אחת היה עת צער בעולם והיו צריכים אז לרחמים גדולים לבטל הדינים, באותו זמן ציוה מרן הבעש"ט הק' לחבר תלמידיו שיסעו למקומו של אותו שיכור, ויבקשו ממנו בכל תוקף להשתמש במתנה שקיבל מן שמיא, שבכח פיו יגזור לבטל כל גזירות קשות מעל ראשי בני ישראל. כאשר הגיעו לביתו מצאו אותו שקוע בשינה עמוקה מכובד היין, ודימו בדעתם לשוב אליו בעוד כמה שעות לאחר שיתפכח מיינו ויתעורר משנתו, אולם מה מאד השתוממו כאשר חזרו לביתו וראו שכבר הספיק להתעורר ולהשתכר שנית.

בך עברו כמה ימים בהם הוא שותה ויושן וחוזר חלילה, והם אינם מצליחים להוציא ברכה מפיו, עד שגמרו אומר לא לזוז מביתו, כדי לתפוס את הרגע שקם משנתו טרם התחיל לשתות שוב, וכך הוה, תיכף משנתעורר ועדיין היתה דעתו צלולה עליו הצליחו לפעול אצלו שיכרך אותם על ביטול הגזירה, ואכן כאשר הוציא מפיו כן היה, ותהי הרווחה לכל בית ישראל.

הוסיף על כך בעל חידושי הרי"ם, שזהו הענין למה תיקנו לנו חז"ל את המצוה של (מגילה ז:) חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, היות שבפורים מתעורר שעת רחמים ועת רצון שלא לפי ערך כלל, וביד כל אחד מישראל לפעול גדולות ונצורות עד אין לשער, לכן נתעורר החשש שמא יבואו אנשים שאינם מהוגנים וישתמשו בכח זה שלא לטובה, לפיכך תיקנו מצוות השתיה שיהיו ההמון עם עסוקים עם יינם ולא ירגישו בגודל העת רצון ושעת הכושר השורר כעת בעליונים ובתחתונים, אלו הם תורף דבריו⁷.

אולם אנשים נבונים ומשכילים אשר רוח נכון בקרבם, צריכים לדעת שמזה ומזה אל תנח ידך, דמצד אחד אכן חייבים לקיים את מצוות לבסומי ככתבה וכלשונה לשתות כדת היום, אבל מצד שני לא נשכח מגודל העת רצון השורר היום, ותיכף בתחילת היום – עוד בטרם נתחיל להתבשם ביין – נייחד זמן בו נשפוך שיח ונתפלל אל השי"ת בדבקות ובתחנונים, כי קדוש היום לאדונינו וקרובה ישועתנו לבוא.

שפך תפלות בעושר

באמת לא חסר לנו על מה להתפלל, הגם שאין לשנות מסדר התפלות שקבעו לנו אנשי כנסת הגדולה, מכל מקום חשוב מאד להוסיף בקשות ותחנונים גם בשפתינו מעומק הלב, אי לזאת טוב מאד להכין רשימה ברורה עם כל הענינים וההצטרכויות עליהם יש לנו לבקש, וכדאי להכין את

הערות והוספות

נחת רוח מי שמבטל חפצו לצייט פקודת חז"ל מאשר יכוון לבקש עבור עצמו טובות אף שיפעול.

ד. ומסיים שם בשם החידושי הרי"ם: וסיים, אין שום הוה אמינא שנפסיד ח"ו על ידי תקנת חז"ל, מסתם עולה יותר

הרשימה בישוב הדעת עוד בימים שלפני פורים, כי בשעת מעשה קשה מאד לדלות מהזיכרון את כל הענינים הנצרכים לו.

ועצה טובה קא משמע לך, ליטול את הרשימה יחד עמו, ובכל עת שנוכר איזה ענין יעלה תיכף על הכתב, כך שבהגיע העת המוכשר לתפלה ביום הפורים יהיה הכל מוכן לפניו, ויוכל להתפלל בישוב הדעת על כל הענינים הנצרכים לו ברוחניות ובגשמיות, וכפי שכתבנו מקודם, שהזמן הטוב ביותר הוא תיכף לאחר תפלת שחרית, שאז הראש צלול ועדיין פנוי מכל טרדה.

לאחר מכן יבכה מעימקא דליבאי ויוסיף לומר כמה קאפיטלעך תהלים מתוך התעוררות הלב וכוונה פנימית, כאסתר המלכה שהתפללה אל השי"ת בשעת הגזירה ואמרה: א-לי א-לי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאגתי, אלקי אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה לי. מובן מאליו שאין לשכוח את המשך הקאפיטל, ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, דהיינו שהקב"ה מצפה שנוודה לו בתהילות ותשבחות למלך א-ל חי על כל החסדים אשר עושה עמנו, וכבר דברנו הרבה על הענין של הודאה ואין כאן המקום להאריך (ראה יותר באריכות במאמר 'קריאתה זו היא הילולה').

גמילות חסדים

ע"י משלוח מנות ומתנות לאביונים מרבים רעות בישראל

מערתה בוא נבוא אל היסוד השלישי שעליה עומד העולם - גמילות חסדים, ביסוד זה כלולים שני המצוות של משלוח מנות ומתנות לאביונים,

שהמצוה של משלוח מנות הוא בכדי להרבות ריעות וידידות בין בני ישראל, ומצוות מתנות לאביונים הוא מעשה הצדקה, ועל ידי שני המצוות הללו מתחברים ומתכללים לבבות בני ישראל זה בזה כאיש אחד בלב אחד, והיפך הגמור ממה שקטרג המן (אסתר ג, ח) ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים (ראה 'מנות הלוי' ט יח-יט, שפת אמת פורים תרמ"א).

עוד התבאר, דמאחר שפורים הוא זמן של קבלת התורה, כדאמרו חכמינו ז"ל הדור קבלוה בימי אחשורוש, לכן התקינו לנו מצוות אלו שמרבים קירוב לבבות ואחדות בין בני ישראל, שאין לך הכנה לקבלת התורה יותר מזה, שהלא בשעה שהגיעו בני ישראל למדבר סיני לקבל את התורה נאמר (שמות יט, ב) ויחן שם ישראל נגד ההר, ומפרש רש"י כאיש אחד בלב אחד, שאחדות הלבבות הוא תנאי לקבלת התורה, כמו כן בימי הפורים דהדור קבלוה בימי אחשורוש, צריכים אנו להתחזק בדבר זה להיות כאיש אחד בלב אחד, ואת זה אנו עושים על ידי משלוח מנות ומתנות לאביונים שבאים להוסיף חיבה וריעות".

הערות והוספות

לשונו: ויהיה שמח מאד במצוה הזאת (-מתנות לאביונים), ולא יצוה לבני ביתו שיתנם לעניים, רק הוא ימסור בעין יפה ובטוב לבב להשליח אשר הוא משלח מתנות לאביונים. ומה טוב שישלח 'מתנות לאביונים' על ידי בניו ובנותיו הקטנים כדי לחנכן במצות. וזכור אני כשהייתי קטן היה אבי ע"ה משלח על ידי לאיזה עניים, ולא שלח על ידי משרת, כדי לחנך אותי במצוה. והכל בשמחה ובטוב לבב, ובצנעא שלא יבוש העני.

ה. ויצוין להרמב"ם שכתב בהלכות מגילה וחנוכה (פרק ב הלכה יז) וזה לשונו: מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו, שאין שם שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח לב האומללים האלו דומה לשכינה שנאמר (ישעיהו נז, טו) להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים, עד כאן לשונו. וראה גם מה שכתב בספר הק' קדושת לוי (קדושות לפורים קדושה שניה) וזה

כמו כן נהגו הבחורים לסובב בין בתי ישראל לאסוף ממון לצדקה, ומדת בני ישראל שהם גומלי חסדים ופותחים את לבם ואת כיסם להוזיל זהב, ממש אין לתאר את רוב הממון שנשפך ביום זה כמים, וזהו אכן שורש הנס של המגילה, שבתחילה היו היהודים מפוזרים ומפורדים ביניהם, כמו שקטרג המן, ולכן היה יכול לגזור עליהם גזירות קשות ורעות, אבל תיכף לאחר שקיימו בני ישראל את מאמר אסתר לך כנוס את כל היהודים נתהפך הגלגל ונתרומם קרן ישראל, כי בעת אשר אבינו שבשמים רואה את בניו מחזיקים עצמם באחדות, אזי משפיע עליהם שפע ברכה והצלחה וכל מילי דמיטב ללא שיעור וגבול!

משפחה ומשפחה - סעודת פורים ברוב עם

גם סעודת המצוה שאנו עורכים ביום הפורים, שהוא אחד מארבע מצוות שתקנו לנו חכמינו ז"ל בהאי יומא, צריך לעשותה באופן של ריבוי עם

הערות והוספות

ומסלק כל המקטרגים. כדכתיב (הושע ד יז) 'חבור עצבים אפרים וגו' הנח לוי. וכן שמעתי מפי אדמו"ר בוצינא קדישא מו"ה אלימלך זצוק"ל כששאל אותו ביחוד הצדיק המפורסם בוצינא קדישא אחיו מו"ה משולם זושא זללה"ה הייתי אז אצלם כששאל אותו בזה הלשון: 'אחי, למוזד לי זה שאתה הוא פועל נסים ונפלאות ומעשים נוראים, שאוכל גם כן לפעול כך'. כלל הדברים בקיצור שהשיב לו אדמו"ר, שהוא על ידי התחברות הצדיקים ואהבה וחיבה וריעות ביניהם - על ידי כן נפעלים ונעשים

ו. בספר הק' מאור ושמש מביא דיבורים נפלאים ששוחחו ביניהם האחים הקדושים, הרבי ר' אלימלך והרבי ר' זושא זי"ע, בעל המאור ושמש מעיד על עצמו שהיה נוכח שם בשעת מעשה והעתיק את תוכן שיחתם, והסכימו שני הצדיקים הללו שעל ידי האחדות בבני ישראל זוכים להמשיך ישועות גדולות ונפלאות, וזה לשונו:

הענין הוא כך, שהעיקר הכל הוא התחברות ישראל שיהיה אהבה ואחוה וריעות ביניהם, והדבר הזה פועל ישועות גדולות,

משפחה ומשפחה מתוך קירוב הדעת ואהבת חברים, כדכתיב במגילה (ט, כח) והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה, וכתב על כך ברש"י, משפחה ומשפחה – מתאספין יחד ואוכלים ושותין יחד וכך קבלו עליהם שימי הפורים לא יעברו.

גדולי ישראל בכל הדורות הקפידו בכל מאודם לערוך את סעודת היום בריבוי עם ובדיבוק חברים, כפי שכותב בעל סדר היום (סדר פורים), יתעכב על שולחנו לאכול ולשתות יותר ממה שרגיל, ויקבץ כל אנשי ביתו וחביריו על שלחן אחד כדרך המסיבה שמתאספים הרבה לעשות סעודה ומתוך כך מתרבה שמחה, אבל כשהאדם יושב יחידי וגלמוד אי אפשר לשמוח כראוי. וכן העיד בעל לקט יושר (ח"א אור"ח עמ' קנט ענין א) על רבו המהירי"ל זי"ע, שבאמצע סעודת פורים הלך אצל קרוביו.

ואיתא בספרים הקדושים שהזמן של סעודת פורים ומשתה היין הוא זמן גבוה מאד שאפשר לפעול בו גדולות ונצורות, כאסתר המלכה שפעלה ישועה רבתי לישראל בעת המשתה, כמו שנאמר (ה, ו) ויאמר המלך לאסתר במשתה היין מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, ופירשו צדיקים, ויאמר המלך – היינו מלכו של עולם, לאסתר – זהו כנסת ישראל, מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש – כל מה דבעי שאיל ויהיב ליה!¹

הערות והוספות

ד, וזה לשונו: 'ואני תפלתי לך ה' עת רצון אלקים ברב חסדך ענני באמת ישעך' (תהלים סט, יד). צדיקים פירשו על דרך רמז את הנאמר במגילה 'ויאמר המלך לאסתר במושתה היין מה שאלתך', שהקב"ה מלך

כל הנסים, וכל הפעולות והמעשים נוראים. והודה הצדיק הנ"ל לדבריו, ואמר 'בודאי, כי זה עיקר הכל'.

ז, וראה מה שכתב בענין זה בספר **נתיבות שלום - סלונים** (מאמר 'פורים ושבתי' - אות

הכנעת המן בזכות אסתר שלא פגמה במצוות כיבוד אב ואם

ואיירי דאייתי לידן מצוות גמילות חסדים, ראינו לנכון לעורר על מצוה חשובה שגם היא מאותו הענין, וזהו מצוות כיבוד אב ואם, שהוא מצוה דאורייתא של (שמות כ, יב) כבד את אביך ואת אמך החקוקה על שני לוחות הברית, ומצוה זו נוגעת ביותר ביום הפורים, משום שדרך בני אדם ללכת לסעודת פורים אצל הוריהם, ואף ההורים יושבים ומצפים על בניהם שיבואו לביתם ויכבדו אותם עם משלוח מנות, וכתוצאה מזה מצויים הרבה מאד נסיונות וחילוקי דעות.

וראינו לאחד קדוש מדבר, הלא הוא הגאון הקדוש הרבי ר' יהונתן אייבשיץ זי"ע (יערות דבש ח"ב דרוש ב), שמתריע בקול גדול על הנגע שפשה במחננו שהבנים אינם מכבדים את האבות כראוי, אלא עולם הפוך ראינו, שהאבות צריכים להחניף לבניהם שלא יכעסו עליהם, שאם לא ישלחו מנות לבניהם או ירבו לאחד וימעטו לשני, עלולים הבנים לכעוס עליהם ולא יבואו אליהם, או יבואו ויראו פנים זועפות רח"ל.

הערות והוספות

שלא יבקש דברים חסרי ערך... הקב"ה נותן ליהודי הרבה עתות רצון, כל שבת וכל יו"ט הם עת רצון, ובמיוחד פורים הוא העת רצון הגדול ביותר, שהמלך אומר 'מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך ותעש'. אבל צריך לדעת על מה לבקש. לא לבקש על שטויות אלא 'אלקים ברב חסדך ענני באמת ישעך', לבקש ישועה אמיתית.

מלכי המלכים אומר בפורים במשתה היין לכל יהודי 'מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך ותעש'. ועל עת רצון הגדול הזה של פורים נאמר 'ואני תפלתי לך ה'', תפלתו של יהודי אז היא, 'אלקים ברב חסדך ענני באמת ישעך', ענני בישועה אמיתית.

בעת רצון גדול כזה צריך עזר מהשי"ת לדעת על מה לבקש

ומגלה לנו הרבי ר' יהונתן, שכל הנס של פורים הגיע רק בזכות אסתר שלא פגמה מעולם במצוות כיבוד אב, ורק היא יכלה להתגבר על המן הרשע שינק את כוחו מעמלק זקנו, וכל תוקפו של עמלק בא לו בזכות מצוות כיבוד אב ואם של עשו הרשע, אבי אביו, שהיה עשו מכבד את אביו את יצחק ביותרת הכבוד, כדאיתא במדרש (בראשית רבה סה, טז), אמר רבי שמעון בן גמליאל, כל ימי הייתי משמש את אבא, ולא שמשתי אותו אחד ממאה ששמש עשו את אביו וכו'.

וביון שכל כוחו של עמלק הגיע לו בזכות מצוות כיבוד אב, לפיכך היו צריכים להכניעו על ידי צדיק שלא פגם מעולם במצוה זו, ודבר זה כמעט ולא שייך במציאות, כיון שכבוד אב ואם הוא מצוה קשה עד מאד, ואפילו הצדיק ביותר לא ימלט מלפגום בכל שהוא, מלבד מי שנולד ללא אב ואם שמעולם לא בא לידו הזדמנות למעט בכבודם, כמו רבי יוחנן שאביו מת קודם שנולד ואמו מתה בשעת הלידה, והוא היה אומר (קידושין לא:): אשרי מי שלא חמאן, דהיינו אשרי מי שלא ראה את הוריו, כיון שאי אפשר לקיים כבודם ככל הצורך והוא נענש עליהם (רש"י).

ובאשר יתום מאב ואם מצטער על שאין לו הורים לכבדם, מעלה עליו הקב"ה כאילו קיים המצוה בשלמות בלי שום חסרון כלל, לפיכך לא היה צדיק בעולם שהיה יכול להכניע את זרעו של עמלק זולת אסתר המלכה, שהיתה יתומה מאב ואם משעת לידה, ועליה מעלה הקב"ה כאילו קיימה המצוה בשלמות, ובזכות זה זכתה לשבר את כוחו של המן שהגיע מאבותיו הרשעים שהידרו במצות כיבוד אב ואם⁷.

הערות והוספות

ח. וכתב המשך חכמה בפרשת תצוה ואם על ידו, כידוע המעשה (ירושלמי פאה וסמות כח, ט), דמטעם זה זכה בנימין שיתפרסם בעולם גודל מצות כיבוד אב

והיות שכל נס ההצלה הגיע לנו בזכות אסתר המלכה שלא פגמה במצוות כיבוד אב ואם, צריכים אנו לקחת מוסר השכל בעבורנו להיזהר ביותר במצוה זו, בפרט בפורים שהרבה נסיונות מצויים בזה ובקל עלולים להיכשל, אדרבה, ככל שניזהר יותר בכיבוד הורים נזכה לקבל יותר ההשפעה של פורים שבאה בזכות כיבוד אב ואם.

בני המן זכו ללמוד תורה כיון שראו אביהם מחשיב תורה

לסיומא דמילתא נחתום דבריננו בענין נפלא שעלה ברעיוני, וכאשר הרציתי דבר זה לפני הגה"צ אאמו"ר שליט"א הפליא מאד את הדברים והסכים עמהם, והוא בדבר הגמרא הידועה (גיטין נז: וסנהדרין צו:) **מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק**, והתמיהה זועקת עד לב השמים, במה זכה אותו

הערות והוספות

שכרו שבאותו לילה נולד בעדרו פרה אדומה והוזילו בני ישראל זהב מכיסם כדי לקנותו.

ומבאר המשך חכמה למה התגלגל המעשה של דמא בן נתינה דוקא על ידי האבן ישפה שהוא אבנו של שבט בנימין, היות ששאר כל השבטים ציערו ליעקב אביהם לאחר שהיו שותפים במכירת יוסף, גם יוסף בעצמו ציער ליעקב על ידי שלא שלח להודיע לאביו שהוא חי וקיים, מלבד בנימין שלא היה במכירה ולא ציער את אביו כלל, לכן בחר בו השי"ת לגלות את גודל מצות כיבוד אב במעשה של דמא בן נתינה.

פרק א, עצם המעשה מובא גם בתלמוד בבלי (קידושין לא.) אלא שבירושלמי מוסיף שהיה המעשה באבן ישפה) שנעלם מן החושן האבן 'ישפה' משבט בנימין והלכו לקנותו אצל דמא בן נתינה שלא רצה למכור להם מחמת שרגלי אביו היו על התיבה עם האבן ולא רצה לעוררו משנתו, אכן החכמים שחשבו שאינו מוכר מחמת שרוצה יותר ממון העלו הסכום פי כמה וכמה ועדיין לא רצה למכור להם, עד שלבסוף התעורר אביו מעצמו ומכר להם דמא את האבן בסכום הראשון היות שלא רצה להשתכר מכבוד אביו, לבסוף פרע לו הקב"ה את

רשע לשכר כזה שיצטרפו בניו אל לגיונה של מלך ויעסקו בתורה הקדושה שכל כולה שמותיו של הקב"ה.

הרבה תירוצים כבר נאמרו בזה ואף אני אענה את חלקי בס"ד, דהנה כאשר כפה אחשוורוש על המן וציוה עליו (אסתר ו, ט) מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי, הלך המן ומצא את מרדכי עוסק בתורה עם כ"ב אלף תינוקות, שאל אותו המן - במה אתה עוסק, אמר לו, בזמן שבית המקדש היה קיים כל מי שמתנדב מנחה הביא מלא קומצו סולת ומתכפר, נענה המן ואמר - אתא מלי קומצי קמחא דיככו ודחי עשרה אלפי **ככרי כספא דידי** (ראה מגילה טז; אסתר רבה ט, ד; שם י, ד).

ולבאורה יש להיפלא על המן, למה תלה את מפלתו באותו סוגיא שעסק בו מרדכי, הלא היו לו די והותר סיבות לתלות בהם את המפלה, יותר מתקבל על הדעת אילו היה אותו רשע אומר למרדכי, דאתא מעשה דבגתן ותרש דיככו ודחי עשרת אלפים כיכר דידי, כלומר, שבזכות מה שהיטיב מרדכי לאחשוורוש וגילה לו על כוונת בגתן ותרש להטיל סם בכוסו, זכר לו המלך זאת לטובה ופדה את נפשו משחת והשפיל את שונאיו לפניו.

אולם לא כן אמר המן, אלא תיכף בהשקפה ראשונה, עוד בטרם הספיק לחשוב מעט ולהרהר בדבר, תלה את נס הצלת מרדכי בכח עסק התורה הקדושה, עובדא זו נקלטה היטב במוחם של בני המן, שראו עד היכן מחשיב אביהם את כח התורה ולומדיה, שעל ידה נדחים ומתבטלים כל גזירות קשות ורעות, כל כך השפיע עליהם הדבר, עד שברבות הימים יצאו מהם בנים ובני בנים שהתגיירו וישבו ללמוד את תורת ה'.

מכאן אנו למדים עד היכן מגעת השפעת האב על הבן, שהדברים החשובים לו באמת עוברים אל הבנים אפילו בלי אומר ובלי

דברים, דהנה המן לא דיבר כלל עם בניו על גודל כח התורה, אלא סך הכל ראו את אביהם ברגע של אמת כיצד הוא מתפעל מכח התורה, דבר זה השפיע עליהם יותר מאלף שיחות של מוסר עד שכתוצאה מזה הגיעו בני בניו ללמוד תורה.

ואם כי לא באנו ללמד זכות על אותו רשע צורר כל היהודים, נצר זדון מזרע עמלק, אשר קם עלינו בחמתו להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, אולם אנו לעצמנו צריכים ללמוד מוסר השכל אפילו מאדם שפל וחדל אישים כמותו.

דהנה פעמים שיכול האב לחשוב לעצמו, הן איש פשוט אנכי והיאך יכול אני לחנך את צאצאי לתורה ועבודה ושאר עניני עבודת ה' שהם למעלה מהשגותי, הלא אם אדבר אליהם דברי מוסר איך ישמעו אלי, הלא אני בעצמי איני אוהז במדרגות האלו וכיצד אני בא לדרוש מהם דברים שאני בעצמי לא זכיתי לזה, עד שאני אומר להם טול קיסם מבין עיניך הם אומרים לי טול קורה מבין עיניך.

אולם ממעשה זה אנו למדים, שאפילו איש שפל באמת שאין בו לא תורה ולא מעשים טובים, הצליח להחדיר בבניו את חשיבות התורה הקדושה באין אומר ובאין דברים, רק כי ברגע של אמת ראו את אביהם מחשיב את התורה הקדושה.

וזוהו לימוד עבורנו להעריך את התורה והמצוות ואת עובדי השי"ת, שעל ידי זה נזכה לבנים צדיקים וחסידיים, כי הדברים החשובים באמת בעינינו עוברים ממילא אל בנינו אחרינו מבלי משים, ואי אפשר לרמותם, כי הבנים מרגישים היטב מה חשוב לנו באמת ואת זה הם קולטים בנפשותיהם הרכים לאורך ימים ושנים, ואם ירגישו שהתורה הקדושה

ולומדיה הם אצלנו הערך העליון ביותר, בוודאי ישפיע עליהם הדבר
בסיעתא דשמיא לטובה ולברכה.^ט

סוף דבר הכל נשמע

בצאתנו את הקודש נחזור ונשנן בקיצור נמרץ את הנקודות אותם ביארנו
בטוב טעם ודעת:

יום הפורים הוא יום גדול וקדוש עד למאד שמתעוררין בו הנסים והנפלאות
שנעשו לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. ביום זה אנו זוכים לקבל את
התורה באהבה ובשמחה אין קץ, כאשר היה עם אבותינו בשעת הנס שהדור
קבלוה באהבה. גם ידוע מן הספרים הקדושים אשר יום הפורים מסוגל מאד
לקבלת התפלות ולמלא משאלות לבנו לטובה, כמאמר המלך מה שאלתך
וינתן לך, וכנפסק להלכה ולמעשה שכל הפושט יד נותנין לו. יחד עם זאת

הערות והוספות

וכך האמת, כאשר ראיתי במוסרי
הפילוסופים שהם חכמי אומות
העולם, ובמאמרים המסולתים והמשובחים
שבהם נמצא מאמר החכם, רוב הבנים רקב
הממון... ובאמת זהו מודתן של עכו"ם, מה
שאינן כן אצל בני ישראל הם משתוקקים
לרוב בנים ולא ידאגו כלל מאין יפרנסום,
שיקוו להשם יתברך דיהיב מזוני לכל איש
די מחסורו, ואדרבא העניים משתעשעים
בבניהם יותר... עכ"ל.

כיוצא בזה כתב רבי צדוק עוד (רסיסי לילה
- אות נח) וזה לשונו: ואמר חכם
פילוסופי מחכמי אומות העולם, רוב הבנים

ט. ומן הענין להביא תירוץ נורא שכתב
רבינו צדוק הכהן מלובלין זי"ע (פוקד
עקרים - אות ב), על הקושיא כיצד זכה המן
שמבני בניו למדו תורה, וזה לשונו: שמעתי
על מה שאמרו (גיטין נז): מבני בניו של המן
למדו תורה, דהוא על ידי שהחיהו שאול
לאגג אותה לילה כמו שאמרו (תנא דבי אליהו
פרק כ"ד) דנצטער אגג שלא יכלה זרעו,
ובשכר זה יצא ממנו המן עיין שם (בסוף
פרק כ' ובפרק כ"ד), ושמעתי דדבר זה הוא
חשק וצער של זרע ישראל, כי העמים אין
מצטערים כלל בכליון זרעם שחוששים רק
להנאת עצמם לבד...

מצוה להרבות רעות ואהבה בין אדם לחבירו, כפי שאמרה אסתר לך כנוס את כל היהודים.

אלא שלריבוי העניינים והמצוות הנוהגות ביום זה עלול האדם להיאבד בסבך הטרדות ועסקי היום, ותחת שיתעסק עם מהות היום עלול לאבד זמנו על דברים של מה בכך, עד שהיום חלף עבר לו כענן פורח וכחלום יעוף מבלי שניצל אותם כפי הראוי.

על כן החכם עיניו בראשו מתחיל להתכונן מבעוד מועד, כמה ימים לפני פורים לוקח לעצמו מעט פנאי לחשב חשבונו של עולם ואת חשבון כל השעות של פורים, בפרט השעות של תחילת היום בטרם יהיה טרוד כל כך עם עסק המצוות וכו', ומתקן לעצמו סדר יום ברור ומפורט, זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד, וכמובן לוקח בחשבון את שאר כל המצוות הנוהגות ביום זה, כדי שבעזר הבורא יתברך שמו יהא סיפק בידו לקיים כל המצוות וכל העניינים כפי אשר תשיג ידו.

אכן צריך לדעת שכל זה אינו אלא בגדר השתדלות בלבד, כי סוף כל סוף מתנהל האדם מלמעלה וכל מה שעובר עליו הוא לטובה, אלא שאנו עושים מה שמוטל עלינו ככל שידינו מגעת, ועינינו נשואות השמימה שיִזְכָּה

הערות והוספות

להוליד המן היינו מה שבני בניו למדו תורה, כי אנחה זו אינה אצל אומות העולם שאין דואגין כלל על השארת בנים לאחר מותו. רק הוא מצד שורשו מעשו שנקרא ישראל מומר בקידושין (יח.), שהיה בו שורש יהדות מאבותיו, וזו אנחה של יהדות, ועל כן זכה להיות ממנו השארה בין ישראל.

רקב הממוון, הרי כל חכמתם למאוס בריבוי בנים שאין מאמינים דמאן דיהיב חיי יהיב מזוני והבורא נפשות רבות בורא פרנסתן להחיות בהן.

וכן שמעתי על מה שמובא בתנא דבי אליהו (סדר אליהו רבה סוף פרק כ) על אגג שנאנח שיכלה זרעו ועל ידי זה זכה

אותנו לנהל את היום הגדול והקדוש הזה כראוי וכנכון, ונזכה לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו ולקיים את מצוות היום כדת וכנכון, לעורר את האורות הקדושים הנשפעים על ידי קריאת המגילה ושאר המצוות הנוהגות בהאי יומא.

בזכות זה נזכה שישמע השי"ת את קול תפילתנו וימלא כל משאלותינו לטובה ולברכה, כמאמר אסתר (ד, א) **אם מצאתי חן בעיניך המלך ואם על המלך טוב תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי, אמן ואמן.**

כאשר תקום מן הספר

תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו !!!

הנקודות העולים למעשה:

תורה:

- ✍ פורים הוא זמן קבלת התורה באהבה
- ✍ הכנה לפורים ע"י לימוד תורה בימים שלפניו
- ✍ הלומד בין מגילה דלילה למגילה דיום הוא בן עולם הבא
- ✍ תלמוד תורה בעצם יום הפורים - עדיף תיכף לאחר שחרית
- ✍ שואלין ודורשין בהלכות הפסח
- ✍ גודל הזמן של קריאת המגילה שהוא חלק מתורה שבכתב

עבודה:

- ✎ ללמוד ממרדכי הצדיק שעזב את דרכי ההשתדלות ופנה אל ה'
- ✎ אל יתייאש מן התפלה עד אשר יראה בישועה השלימה
- ✎ יבקש עם השגות גדולות ולא יסתפק בבקשה מועטת
- ✎ תענית אסתר מסוגל לקבלת התפלות
- ✎ ביום הפורים נפתחים ארובות השמים לקבלת התפלות
- ✎ סגולה להשכים בבוקר הפורים ולבקש על כל הענינים
- ✎ יזכור להתפלל על ענייניו עוד בטרם ישתכר כמצות היום
- ✎ לפני פורים יכין רשימה עם הענינים הנצרכים לו לתפלה

גמילות חסדים:

- ✎ משלוח מנות ומתנות לאביונים להרבות ריעות בישראל
- ✎ ביום הפורים נתבעים ישראל ונותנים בלא גבול ומדה
- ✎ משתה ושמחה - סעודת פורים ברוב עם
- ✎ זמן הסעודה מסוגל לפעול ישועות
- ✎ פורים צריך זהירות יתירה במצוות כיבוד אב ואם

עצה טובה קא משמע לן:

בכדי להפיק רצון ביום הגדול והקדוש של פורים, רצוי מאד להכין מבעוד מועד סדר יום מדוקדק עם זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד וכן לשאר מצוות היום, בכדי שידע את אשר לפניו ולא יאבד את היום עם דברים של מה בכך.